

מכרותיה של לולה לא נבאו לה ורודות כאשר שמעו כי בדעתה כוונת האופנה הישראלית. הן אמרו לה כי אלפי תופרות תל א גועות ברעב. לולה בר עמדה על שלה, החליטה לסכן את כעבור הודש נאלצה לנעול את דלתותיה בפני הסתערות לקוחות חוג המכרות המצומצם שעבורן תפרה לולה שמלות וחליפות שנות ה-40 התרחב לקהל גדול המייצג עתה את החברה הגבוהה כמעט. אם אמנם בכניסה לביתה ברחוב הירקון אינו מתנוסס שלט המכריז עליה שהיא "תופרת הצר המלכות" הרי זה משום ש איננה עדיין מלכה. למעשה, פנקס החשבונות של לולה בר עלול מדריך לשכבה השלטת במדינה: הוא כולל נשות התעשינים ה שרי המדינה, פקידיה הראשיים, בעלי ההון.

מכסה מגרעות חושף מעלות. האשה שהמליכה עצ נשות ישראל בשטח האופנה, לא הגיעה לעמדתה בדרך התנוס, לא הסתירה מלקוחותיה את דעתה השלילית על לבושן. אחדו נעלבו קשות, פנו לה עורף. למשל: האשה השמנה שדרשה בן שמלה בה תוכל להראות רזה, דבר שלולה נסתה להסביר לו בגדר האפשר, הלכה אל תופרת אחרת, פחות גלוית לב, מרבית ו נשאר לקוחותיה הנאמנות.

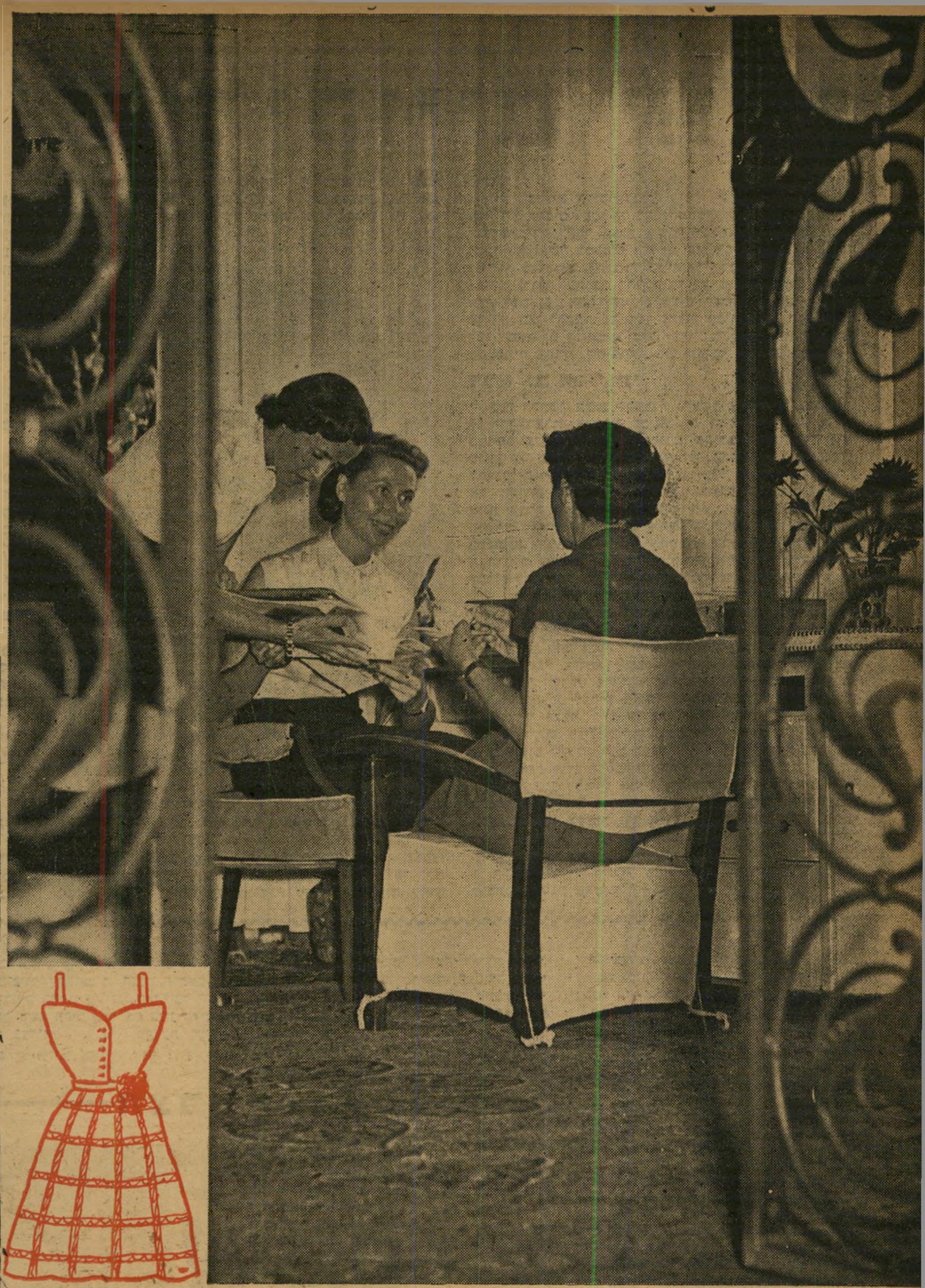
מסבירה לולה: "אין זה מספיק להזמין את היצירה האחרונה וללבוש אותה. אשה הלבושה יפה אינה דוקא זו הרודפת אחרי החדשה ביותר. הנקודה החשובה היא כי אשה תכיר את גופה, על ידי השמלה את מגרעות הגוף, תבליט את הגאה שבו."

כדי להחזיר דעה זו למוחות הלקוחות נזקקה לולה לשעור של שיכנוע, זמן העולה לעיתים על זמן התפירה עצמה. במסג אינטימית, בחדרה הפרטיים של לולה, המרוהטים בטוב טעם, מלאכה זו. דוגמאות של שמלות שהיא מביאה ממסעיה הדור לפריס משמשות נושא השיחה, מהחית את האוסף אשר ממנו נ לפי המלצות לולה, ההזמנות. משם עוברת העבודה המעשית של 45 התופרות, הממלאות את ארבעת חדרי העבודה בהן נשו

* רבע מלקוחותיה של לולה בר הן תיירות, ששמעו עליה לארץ, מביאות אתן אריגים משלהן.

מרכז העצבים. בבית המלאכה של לולה בר שועסקות 45 עובדות. בית המלאכה מהווה חלק מדיירתה של לולה. בצד הצילומים ציוריה של לולה, לפי סקיצות שהביאה מפאריס.

FATH

בחדרי החדרים של האופנה הישראלית. במסיבת תה אינטימית נדונה שאלת הזמנתה של אחת מלקוחותיה של לולה בר. חלק ניכר מן הזמן המוקדש להכנת שמלה נבלע לא על ידי התפירה כי אם על ידי שיחות ממושכות בין התופרת ללקוחה לקבוע את צורת השמלה לפרטיה.

במד'נה

אופנה

בית המלכות

(ראת שער)

אדם שהיה מהלך ברחוב אלנבי, תל אביב, לפני 25 שנה. לא היה מחקשה לקבוע מהי האופנה הארצישראלית. הוא היה עולל לתאר אותה כך: מכנסי חאקי או חצאית כחולה בימות החול, חולצה לבנה או סרפאן בשבתות; כובע טמבל וצמות בכל ימות השנה.

האופנה היא דרך הלבוש של צמרת החברה. אותו מעמד המשמש מדריך ומורה לכל שאר המעמדות, קובע את סגנון הכלל. מעמד זה היה בארץ ישראל שלפני 25, מעמד החלוצים בעיר ובקיבוץ. הם לבשו מה שלבשו; כל האחרים, אשר שאפו להדמות אלהם (בחצינויות, על כל פנים), לבשו כמותם.

מאו התרחשו בארץ ישראל דברים רבים. כיום כבר קשה למעשה בלתי אפשרי, להגדיר מה האופנה הישראלית; הענין נעשה מסובך הרבה יותר, מצריך הכרה אינטימית של הגוף האופנתי הפריסאי ושל "יצירותיהם" של שליטיה כריסטיאן דיור, ז'אק פאט, ואחרים. **הצמרת והאופנה.** המהפכה שחלה בשדה האופנה בישראל לא נגרמה על ידי דיוור ותכרוי. גם רק קטפו את הפרי הבשל. המהפכה האמיתית חלה במבנה החברתי של הארץ: השתנה המעמד המדריך, קמה צמרת חדשה.

אם אפשר להכיר את אופנתה של מדינה לפי הצמרת שלה, הרי שאפשרי גם תהליך הפוך: להכיר את הצמרת לפי האופנה. את הצמרת של ישראל 1932 אפשר למצוא בחדרי החדרים של מיקדש האופנה התל-אביבי, ברחוב הירקון, בבית הדומה לבתים האחרים שבסביבה. שם פועלת המכונה הקובעת סופית איזה שמלות תראינה כיום מחמרת בכתי הקפה ובנשפיות. כל שלט אינו מסב את תשומת לב העוברים והשבים ברחוב ההומה לעובדה כי באותו בית נוצרות שמלותיה של הצמרת הישראלית, הכוונת הגדולה של האופנה, השולטת בפנים המיקדש, אינה נזקקת לפירסום, הקירות, המכוסים מראות ענק, של חדר ההמתנה של לולה בר סוגרים בכל בוקר על מספר רב של גבירות המחכות שעות רבות בסבלנות ובשקט נומס. לתורן לעליה על מזבח הכהונה.

התופרות גוועות ברעב. האשה היפה שעלתה ארצה מפראג בסתיו 1940, נדהמה לראות, בבקורה הראשון בבית קפה תל אביבי שמלות שהיו מעוררות לפחות עיקום חוטם במרכז אירופה. שמלות שהאופנה פוקדת ללושן בערבים הוצגו לראות, באווה רבה, בשעה 10 לפני הצהריים. התחרים והסרטים שקסטו את השמלות הללו דמו לאלה שנורקו לפני האשפה הפריסאיים 10 שנים לפני כן. גבירות תל-אביב, אשר קבעו את אופנת הארץ, לא ידעו עדיין כי אירופה ויתרה מכבר על הלבוש עטור הקישוטים, גרסה את השמלה הפשוטה יותר. לולה בר, שסיימה בפראג בית ספר למקצועות נשים, היתה שם מצטיינת מבין 500 התלמידות, ידעה את אשר תעשה: היא תשנה את האופנה הישראלית.